

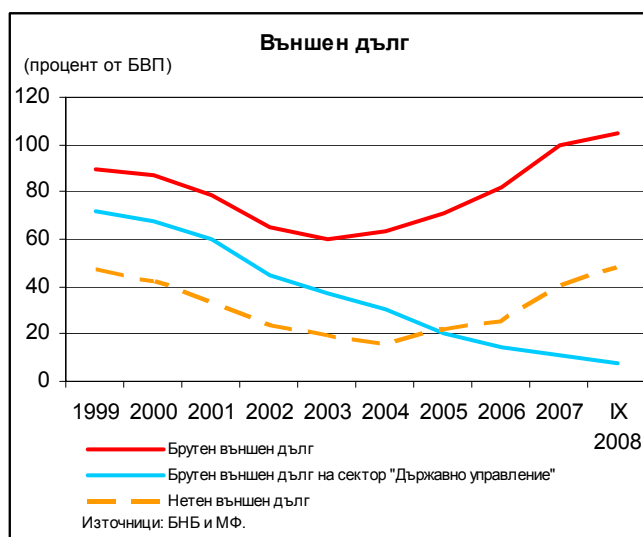
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

СЕПТЕМВРИ 2008 г.

Брутният външен дълг¹ в края на септември 2008 г. възлиза на 35 579.2 млн. евро (104.6% от БВП²), като нараства с 6724.9 млн. евро (23.3%) в сравнение с края на 2007 г. (28 854.3 млн. евро, 99.8% от БВП). Най-голям принос за това имат задълженията на сектор *Търговски банки*, които нарастват с 3242.4 млн. евро (56.2%). Дългосрочните задължения са в размер на 22 258.3 млн. евро (62.6% от дълга), а краткосрочните – 13 320.9 млн. евро (37.4% от дълга).

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление* в края на септември 2008 г. е в размер на 2728.9 млн. евро³ (8% от БВП), като намалява спрямо края на 2007 г. с 370 млн. евро (11.9%). Намалението се дължи основно на погасени през март 2008 г., преди падежа, заеми към Световната банка.

Външните задължения на сектор *Търговски банки* възлизат на 9013.1 млн. евро (26.5% от БВП), като нарастват с 3242.4 млн. евро (56.2%) спрямо края на 2007 г. Основен принос за увеличението на задълженията на сектора има нарастването (с 2026.7 млн. евро) на *депозитите на нерезиденти в местни банки*. Дългът на *Други сектори*⁴ възлиза на 11 767.6 млн. евро, като нараства спрямо края на 2007 г. с 1928.2 млн. евро (19.6%). В края на септември 2008 г. външните задължения по кредити, свързани с *Преки инвестиции*³, възлизат на 12 069.6 млн. евро, като се увеличават с 1924.4 млн. евро (19%) в сравнение с края на 2007 г.

Към 30.IX.2008 г. в евро е деноминиран 86.3% от брутния външен дълг, а в щатски долари – 6.8%. Спрямо декември 2007 г. се наблюдава намаление на дела на еврото с 0.5 процентни пункта и намаление на дела на щатския долар с 1.4 процентни пункта.

¹ Предварителни данни. Данните за август 2008 г. са ревизирани. Съгласно методологическите бележки с отчета за октомври 2008 г. данните за април – септември 2008 г. ще бъдат ревизирани. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция Статистика/Брутен външен дълг).

² При брутен вътрешен продукт за 2007 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 28 898 млн. евро и оценка за 2008 г. в размер на 34 022 млн. евро.

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Поради тримесечната отчетност на предприятията данните за юли – септември 2008 г. подлежат на ревизия.

През януари – септември 2008 г. са извършени плащания по **обслужването на brutния външен дълг** в размер на 4906.6 млн. евро (14.4% от БВП) при 5118.6 млн. евро (17.7% от БВП) за същия период на 2007 г.

През януари – септември 2008 г. са **получени кредити и депозити** от нерезиденти в размер на 9505.3 млн. евро (27.9% от БВП) при 8747.3 млн. евро (30.3% от БВП) за същия период на 2007 г.

Нетният външен дълг в края на септември 2008 г. възлиза на 16 291.9 млн. евро (47.9% от БВП), като нараства с 4464.4 млн. евро (37.7%) в сравнение с края на 2007 г. (11 827.4 млн. евро, 40.9% от БВП).

* * *

Приложения: Външен дълг на България в евро (по институционални сектори); Обслужване на brutния външен дълг в евро (по институционални сектори); Получени кредити и депозити в евро (по институционални сектори)

Пълният комплект таблици за brutния външен дълг на България, текстът на прессъобщението, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ (*Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

* * *

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР І“ №1, 1000 СОФИЯ

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg/>

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	IX. 2007		XII. 2007		VIII. 2008		IX. 2008		IX. 08/ VIII. 08		IX. 08/ XII. 07		IX. 08/ IX. 07	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
I. Държавно управление²	3175.2	11.0	3098.9	10.7	2730.3	8.0	2728.9	8.0	-1.4	-0.1	-370.0	-11.9	-446.3	-14.1
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	3175.2	11.0	3098.9	10.7	2730.3	8.0	2728.9	8.0	-1.4	-0.1	-370.0	-11.9	-446.3	-14.1
Облигации, притежавани от нерезиденти ³	1263.0	4.4	1247.3	4.3	1174.4	3.5	1186.8	3.5	12.4	1.1	-60.5	-4.8	-76.2	-6.0
Заеми	1912.2	6.6	1851.6	6.4	1555.9	4.6	1542.0	4.5	-13.8	-0.9	-309.5	-16.7	-370.1	-19.4
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
II. Търговски банки⁴	4587.7	15.9	5770.8	20.0	8551.3	25.1	9013.1	26.5	461.8	5.4	3242.4	56.2	4425.4	96.5
Краткосрочни	3236.6	11.2	4351.4	15.1	6588.1	19.4	7026.7	20.7	438.5	6.7	2675.3	61.5	3790.1	117.1
Заеми	371.6	1.3	308.0	1.1	644.3	1.9	938.4	2.8	294.1	45.6	630.4	204.6	566.8	152.5
Депозити	2751.1	9.5	3919.9	13.6	5833.3	17.1	5946.7	17.5	113.3	1.9	2026.7	51.7	3195.6	116.2
Други задължения	113.9	0.4	123.5	0.4	110.5	0.3	141.6	0.4	31.1	28.2	18.1	14.7	27.7	24.3
Дългосрочни	1351.1	4.7	1419.3	4.9	1963.1	5.8	1986.4	5.8	23.3	1.2	567.1	40.0	635.3	47.0
Облигации	132.5	0.5	132.5	0.5	149.4	0.4	49.5	0.1	-99.9	-66.9	-83.0	-62.6	-83.0	-62.6
Заеми	1218.6	4.2	1286.9	4.5	1813.7	5.3	1936.9	5.7	123.2	6.8	650.1	50.5	718.3	58.9
IV. Други сектори⁵	9043.7	31.3	9839.4	34.0	11674.0	34.3	11767.6	34.6	93.5	0.8	1928.2	19.6	2723.9	30.1
Краткосрочни	5075.5	17.6	5382.5	18.6	6292.2	18.5	6294.2	18.5	2.0	0.0	911.7	16.9	1218.7	24.0
Инструменти на паричния пазар	66.5	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	-66.5	-100.0
Заеми	3480.0	12.0	3821.8	13.2	4651.2	13.7	4653.2	13.7	2.0	0.0	831.3	21.8	1173.2	33.7
Търговски кредити	1529.0	5.3	1560.7	5.4	1641.0	4.8	1641.0	4.8	0.0	0.0	80.3	5.1	112.0	7.3
Дългосрочни	3968.2	13.7	4456.9	15.4	5381.8	15.8	5473.4	16.1	91.6	1.7	1016.5	22.8	1505.1	37.9
Облигации ⁶	298.2	1.0	308.6	1.1	298.0	0.9	289.0	0.8	-9.1	-3.0	-19.7	-6.4	-9.3	-3.1
Заеми	3670.0	12.7	4148.2	14.4	5083.8	14.9	5184.4	15.2	100.6	2.0	1036.2	25.0	1514.4	41.3
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	9207.0	31.9	10145.2	35.1	11917.1	35.0	12069.6	35.5	152.6	1.3	1924.4	19.0	2862.6	31.1
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	26013.6	90.0	28854.3	99.8	34872.6	102.5	35579.2	104.6	706.5	2.0	6724.9	23.3	9565.5	36.8

Дългосрочен външен дълг ⁷	17701.6	61.3	19120.3	66.2	21992.3	64.6	22258.3	65.4	266.0	1.2	3138.0	16.4	4556.7	25.7
Краткосрочен външен дълг	8312.1	28.8	9733.9	33.7	12880.4	37.9	13320.9	39.2	440.5	3.4	3586.9	36.8	5008.8	60.3
Публичен и публичногарантиран външен дълг	4106.7	14.2	4091.6	14.2	3952.9	11.6	3975.8	11.7	22.9	0.6	-115.8	-2.8	-130.9	-3.2
Частен негарантиран външен дълг	21907.0	75.8	24762.7	85.7	30919.8	90.9	31603.4	92.9	683.6	2.2	6840.7	27.6	9696.5	44.3
Револвиращи кредити ⁸	1574.4	5.4	1958.5	6.8	3300.1	9.7	3371.7	9.9	71.7	2.2	1413.2	72.2	1797.3	114.2
Търговски кредити ^{8,9}	2391.1	8.3	2442.6	8.5	2648.6	7.8	2648.6	7.8	0.0	0.0	206.0	8.4	257.5	10.8
Заеми, платими при поискване ⁸	6419.8	22.2	6973.4	24.1	7975.4	23.4	7989.2	23.5	13.8	0.2	1015.7	14.6	1569.4	24.4
вкл. вътрешнофирмени заеми	3717.7	12.9	3922.4	13.6	4416.0	13.0	4409.9	13.0	-6.1	-0.1	487.5	12.4	692.2	18.6

¹ Предварителни данни. Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни към 4 ноември 2008 г. Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Включват се облигациите по външния дълг, емитирани на международните пазари и държавни ценни книжа (деноминирани в левове и чуждестранна валута), притежавани от нерезиденти.

Поради прилагането на резидентния принцип дългът се намалява с обема на ценните книжа, емитирани от резиденти на международните финансови пазари и притежавани от резиденти.

⁴ По данни от търговските банки (вкл. данни за банките от публичния и частния сектор). Не са включени депозитите, свързани с условни задължения.

⁵ Данни за фирмите от публичния и частния сектор, вкл. държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми. Данните обхващат само кредитите, декларирани в БНБ и за които тя е получила информация.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

⁶ Във връзка с уточняване на получаваната информация за портфейлните инвестиции на *Други сектори*, предстои данните да бъдат ревизирани (Източник: Централен депозитар АД).

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т. 3.14 и 7.5 задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните се включват в размера на *брутния външен дълг*.

⁹ Поради тримесечната отчетност на фирмите, данните за 2008 г. подлежат на ревизия.

**ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ
(По институционални сектори¹)**

	IX. 2007			I-IX. 2007			IX. 2008			I-IX. 2008			Промяна ²		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
I. Държавно управление ³	65.4	9.4	74.8	713.0	181.0	894.0	34.5	9.1	43.6	599.5	143.0	742.5	-113.5	-38.0	-151.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	65.4	9.4	74.8	713.0	181.0	894.0	34.5	9.1	43.6	599.5	143.0	742.5	-113.5	-38.0	-151.5
Облигации ⁴	37.3	0.0	37.3	332.2	125.7	457.9	8.3	0.0	8.3	191.0	90.4	281.4	-141.2	-35.3	-176.5
Заеми	28.1	9.4	37.6	380.8	55.3	436.1	26.3	9.1	35.3	408.6	52.6	461.2	27.8	-2.7	25.1
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Търговски банки ⁵	125.9	5.6	131.5	1679.9	35.8	1715.7	218.6	11.6	230.2	2167.3	64.8	2232.1	487.4	29.0	516.4
Краткосрочни	112.9	0.4	113.3	1445.8	9.8	1455.6	88.3	1.9	90.3	1882.4	12.6	1895.0	436.6	2.7	439.3
Заеми	33.2	0.4	33.6	566.1	9.8	575.9	30.8	1.9	32.8	282.0	12.6	293.4	-285.3	2.7	-282.5
Депозити	0.0	0.0	0.0	756.8	0.0	756.8	57.5	0.0	57.5	1496.1	0.0	1496.1	739.3	0.0	739.3
Други задължения	79.7	0.0	79.7	122.9	0.0	122.9	0.0	0.0	0.0	105.5	0.0	105.5	-17.4	0.0	-17.4
Дългосрочни	13.0	5.2	18.2	234.2	26.0	260.1	130.2	9.7	139.9	284.9	52.2	337.2	50.8	26.3	77.1
Облигации	0.1	0.0	0.1	19.1	0.0	19.1	99.9	0.0	99.9	99.9	0.0	99.9	80.8	0.0	80.8
Заеми	12.9	5.2	18.1	215.1	26.0	241.0	30.4	9.7	40.0	185.0	52.2	237.3	-30.0	26.3	-3.8
IV. Други сектори ⁶	289.4	17.1	306.5	1410.2	142.6	1552.8	77.5	17.4	94.9	1083.4	173.8	1257.2	-326.8	31.2	-295.6
Краткосрочни	172.5	2.8	175.3	472.2	34.8	507.0	27.6	3.5	31.1	271.2	47.5	318.7	-201.0	12.7	-188.3
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	112.5	0.0	112.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-112.5	0.0	-112.5
Заеми	172.5	2.8	175.3	359.7	34.8	394.5	27.6	3.5	31.1	271.2	47.5	318.7	-88.6	12.7	-75.8
Дългосрочни	116.9	14.3	131.2	938.0	107.8	1045.8	49.8	13.9	63.8	812.2	126.2	938.5	-125.7	18.4	-107.3
Облигации	0.0	0.0	0.0	14.0	0.0	14.0	9.1	0.0	9.1	28.0	0.0	28.0	14.0	0.0	14.0
Заеми	116.9	14.3	131.2	923.9	107.8	1031.7	40.8	13.9	54.7	784.2	126.2	910.4	-139.7	18.4	-121.3
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмени заеми	286.8	14.7	301.5	827.9	128.2	956.1	40.3	9.4	49.7	573.9	100.9	674.7	-254.0	-27.4	-281.4
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	767.5	46.9	814.4	4630.9	487.7	5118.6	370.9	47.5	418.4	4424.1	482.5	4906.6	-206.8	-5.2	-212.0

Дългосрочен външен дълг ⁷	482.1	43.6	525.8	2712.9	443.0	3156.0	254.9	42.1	297.0	2270.6	422.3	2692.9	-442.4	-20.7	-463.1
Краткосрочен външен дълг	285.4	3.3	288.6	1918.0	44.6	1962.7	116.0	5.4	121.4	2153.6	60.1	2213.7	235.6	15.5	251.0
Публичен и публичногарантиран външен дълг	70.2	12.0	82.2	770.8	210.4	981.3	37.8	14.5	52.3	648.5	181.7	830.2	-122.3	-28.8	-151.1
Частен негарантиран външен дълг	697.2	34.9	732.2	3860.1	277.2	4137.4	333.0	33.0	366.1	3775.6	300.8	4076.4	-84.5	23.5	-61.0
Револвиращи кредити ⁸	463.1	4.2	467.3	4219.9	24.4	4244.3	628.7	15.2	643.9	2802.2	55.7	2857.9	-1417.7	31.3	-1386.4
Търговски кредити ^{8,9}	14.6	0.0	14.6	89.1	0.0	89.1	0.0	0.0	0.0	21.9	0.0	21.9	-67.2	0.0	-67.2

¹ Фактически плащания. Предварителни данни. Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Промяна за периода януари – септември 2008 г. спрямо януари – септември 2007 г.

³ Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни към 4 ноември 2008 г. Не включва данни за плащанията на фирмите от публичния сектор и за държавногарантирания дълг.

⁴ Поради прилагане на резидентния принцип, плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценни книжа, притежавани от резиденти и се увеличават с размера на преминалите от нерезиденти към резиденти ценни книжа (емитирани от резиденти на международните финансови пазари).

⁵ По данни от търговските банки. Не са включени депозитите, свързани с условни задължения.

⁶ Включва извършени плащания на главници и лихви по кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация и плащанията по държавногарантирания дълг.

⁷ В съответствие с изискванията на Ръководството по статистика на външния дълг, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003) т.3.14 и 7.5 плащанията по преки инвестиции се включват в обслужването на дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните не се включват в таблиците Обслужване на brutния външен дълг.

⁹ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в допълнителните таблици към Получени кредити и депозити, а нетното намаление - в допълнителните таблици към Обслужване на brutния външен дълг.

ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ
(По институционални сектори¹)

(в млн. евро)

	IX. 2007	I-IX. 2007	IX. 2008	I-IX. 2008	Промяна ²
I. Държавно управление³	2.0	238.6	3.7	190.7	-47.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	2.0	238.6	3.7	190.7	-47.9
Облигации ⁴	0.0	26.1	0.7	105.6	79.4
Заеми	2.0	212.5	2.9	85.1	-127.3
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Търговски банки⁵	519.2	2699.5	662.7	5367.8	2668.3
Краткосрочни	412.9	2052.6	520.1	4541.6	2488.9
Заеми	18.3	315.7	324.8	901.0	585.3
Депозити ⁶	393.2	1613.6	164.7	3516.7	1903.1
Други задължения	1.4	123.4	30.6	123.9	0.6
Дългосрочни	106.3	646.9	142.7	826.2	179.3
Облигации	0.0	10.0	0.0	4.9	-5.1
Заеми	106.3	636.9	142.7	821.3	184.4
IV. Други сектори⁷	169.5	2410.0	158.5	2596.8	186.7
Краткосрочни	72.4	1154.4	34.2	831.5	-322.9
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	72.4	1154.4	34.2	831.5	-322.9
Дългосрочни	97.1	1255.6	124.4	1765.2	509.6
Облигации	0.5	0.6	0.0	8.3	7.8
Заеми	96.6	1255.0	124.4	1756.9	501.8
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	165.0	3399.2	88.8	1350.1	-2049.0
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	855.7	8747.3	913.7	9505.3	758.0

Дългосрочен външен дълг ⁸	370.4	5540.2	359.5	4132.2	-1408.0
Краткосрочен външен дълг	485.3	3207.1	554.2	5373.1	2166.0
Публичен и публичногарантиран външен дълг	11.6	393.8	15.8	522.7	128.8
Частен негарантиран външен дълг	844.1	8353.5	897.9	8982.7	629.2
Револвиращи кредити ⁹	535.6	4977.3	671.6	3682.4	-1294.9
Търговски кредити ^{9,10}	22.7	515.7	0.0	279.0	-236.8

¹ Фактически получени кредити и депозити. Предварителни данни. Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Промяна за периода януари – септември 2008 г. спрямо януари – септември 2007 г.

³ Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни към 4 ноември 2008 г. Не включва данни за задълженията на фирмите от публичния сектор, включително за държавногарантирания дълг.

⁴ Подстатията включва изменението на задълженията към нерезиденти в резултат на сделки с резиденти. Преминаването на облигациите от резиденти към нерезиденти представлява нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява със знак плюс.

⁵ По данни от търговските банки.

⁶ Не са включени получените депозити, свързани с условни задължения.

⁷ Включва получени кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни към 4 ноември 2008 г.).

⁸ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т.3.14 и 7.5 получените кредити по преки инвестиции се включват в дългосрочния външен дълг.

⁹ Данните не се включват в таблиците *Получени кредити и депозити по институционални сектори*.

¹⁰ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в допълнителните таблици към *Получени кредити и депозити*, а нетното намаление - в допълнителните таблици към *Обслужване на brutния външен дълг*.